

Határozatok Tára

TAMARA ÁPETA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. június 22.¹

C-281/22. sz. ügy

**G. K.,
B. O. D. GmbH,
S. L.;**
**az Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt
részvételével**

(az Oberlandesgericht Wien [bécsi regionális felsőbbíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Európai Ügyészség – (EU) 2017/1939 rendelet – Határokon átnyúló nyomozások – A segítséget nyújtó delegált ügyészre ruházott nyomozási cselekmények – Előzetes bírói engedély – Hatékony bírósági felülvizsgálat – A kölcsönös elismerés elve – Alapvető jogok”

1. Az Európai Ügyészség, amely az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskörrel rendelkezik, 2021. június 1-jén kezdte meg működését. A jelen ügyben a Bíróságot első alkalommal kéri fel arra, hogy értelmezze az e hivatalt létrehozó és működésének szabályait meghatározó jogi aktust, nevezetesen az Európai Ügyészségről szóló rendeletet.²

2. Az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények gyakran több tagállam szereplőit érintik. Ennélfogva feladatának ellátása érdekében az Európai Ügyészségnek képesnek kell lennie a határokon átnyúló nyomozások lefolytatására. Az ilyen nyomozásokban részt vesz az eljáró európai delegált ügyész,³ aki az egyik tagállamban folytatja le a nyomozást, és egy segítséget nyújtó európai delegált ügyész,⁴ akit egy másik tagállamban a nyomozási cselekmény végrehajtásával bíznak meg. A szóban forgó ügy megköveteli, hogy a Bíróság tisztázza az Európai Ügyészségről szóló rendelet bizonyos, az ilyen határokon átnyúló nyomozásokkal kapcsolatos vonatkozásait.

3. A kérdést előterjesztő bíróság három kérdése együttesen értékelhető. E bíróság lényegében azt kérdezi, hogy melyik nemzeti bíróságnak (vagy bíróságoknak) kell megadnia (megadniuk) a bírói engedélyt egy olyan nyomozási cselekmény esetében, amely nem abban a tagállamban történik,

¹ Eredeti nyelv: angol.

² Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet (HL 2017. L 283., 1. o.) (a továbbiakban: Európai Ügyészségről szóló rendelet).

³ Lásd az Európai Ügyészségről szóló rendelet 2. cikkének 5. pontját.

⁴ Lásd az Európai Ügyészségről szóló rendelet 2. cikkének 6. pontját.

ahol az Európai Ügyészség fő nyomozása folyik. Ha a segítséget nyújtó európai delegált ügyész állama bíróságának kell engedélyt adnia, milyen terjedelműnek kell lennie a bírósági felülvizsgálatnak, és ebben az eljárásban szerepet játszik-e egy másik tagállamban adott előzetes bírói engedély?

4. Ez semmiképpen sem egyszerű kérdés. A jelen ügy résztvevői az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. és 32. cikkének két, egymást kizáró értelmezését javasolják. Amint azt be fogom mutatni, e két ellentétes megoldás a Bíróság által alkalmazott szokásos értelmezési módszerekre támaszkodik: az Európai Ügyészségről szóló rendelet szövegének, szöveggörnyezetének, célkitűzéseinek és jogalkotási előzményeinek értelmezésére.⁵ A javasolt eredmények egyikét sem igazolja teljesen valamennyi ilyen értelmezési technika. Ennek ellenére a Bíróságnak választania kell egyet.

I. A tényállás, a nemzeti eljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

5. Az Európai Ügyészség a Németországi Szövetségi Köztársaságban (München) működő delegált európai ügyésze útján előzetes nyomozást folytat G. K., S. L. és a B. O. D. GmbH (a továbbiakban: vádlottak) ellen. A gyanú szerint hamis nyilatkozatokat tettek annak érdekében, hogy a vámrendelkezéseket kijátsszák az (USA-ból származó) biodízel Európai Unióba történő behozatala során, ami hozzávetőleg 1 295 000 EUR bevételkiesést eredményezett. Ez az állítólagos bevételkiesés az Európai Unió pénzügyi érdekét képezi, és így az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozik.⁶

6. Bár a fő nyomozás Németországban zajlik, az Európai Ügyészség szükségesnek tartotta, hogy más tagállamokban is gyűjtsenek bizonyítékokat. Ennélfogva szükségesnek tartották, hogy más tagállamokban, köztük Ausztriában is határokon átnyúló nyomozást folytassanak le. Konkrétan az eljáró delegált európai ügyész a vádlott Ausztriában lévő ingatlanának átkutatására és lefoglalására irányuló intézkedések végrehajtását átadta.

7. Az osztrák jog szerint az ilyen nyomozási cselekményekhez előzetes bírói engedély szükséges. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tehát a bíróságtól a vádlottak lakó- és üzlethelyiségeinek a potenciálisan terhelő dokumentumok és hardverek lefoglalása céljából történő átkutatásának engedélyezését kérte, amely kérelemnek az eljáró bíróság helyt adott.

8. Amint azt a tárgyaláson kifejtették, nem kérték a végrehajtani kért házkutatási és lefoglalási intézkedések előzetes bírósági vizsgálatát, és a német bíróságok azt nem is végezték el, noha egy hasonló belföldi helyzetben erre szükség lenne. Ez az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének a jelen eljárásban szóban forgó németországi végrehajtásából következik. E végrehajtás szerint a határokon átnyúló nyomozáshoz nem szükséges bírói engedély, ha a nyomozási cselekményt olyan tagállamban kell lefolytatni, amelynek joga szintén

⁵ Lásd például a következő, a Bíróság által alkalmazott értelmezési módszerrel kapcsolatos újabb magyarázatokat. „[...] az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem kontextusát és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi”, lásd például: 2023. február 2-i Towarzystwo Ubezpieczeń Z (Megtévesztő biztosítási mintaszerződések) ítélet (C-208/21, EU:C:2023:64, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd még: 2022. október 13-i Perfumesco.pl ítélet (C-355/21, EU:C:2022:791, 39. pont). „Valamely uniós jogi rendelkezés értelmezése szempontjából annak keletkezése is relevánsnak bizonyulhat [...]”.

⁶ Az Unió érdekeit sértő pénzügyi bűncselekmények elemeinek bizonyos szintű harmonizációjáról az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2017. L 198., 29. o.) (a továbbiakban: PIF-irányelv) rendelkezik.

előzetes bírói engedélyt ír elő.⁷ Ebben az esetben a másik tagállam bírósága illetékes a nyomozási cselekmény engedélyezésére. Ennélfogva az eljáró delegált európai ügyész nem kért bírói engedélyt Németországban.

9. 2021. december 1-jén a vádlottak a kérdést előterjesztő bírósághoz, az Oberlandesgericht Wienhez (bécsi regionális felsőbbíróság, Ausztria) keresetet nyújtottak be a négy osztrák bíróság által jóváhagyott házkutatási parancsok ellen. Azt állítják, hogy az engedélyezett kutatási és lefoglalási intézkedések nem voltak sem szükségesek, sem arányosak.

10. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az alapeljárás során a segítséget nyújtó, osztrák delegált európai ügyész azt állította, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet új típusú jogi keretet teremtett a határokon átnyúló nyomozási cselekményekre vonatkozóan, amely szerint azok indokoltságát csak az eljáró delegált európai ügyész tagállamában kell vizsgálni. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész államának bírósága nem értékelheti a nyomozási cselekmény anyagi érvényességét. Csak azt ellenőrizheti, hogy a cselekmény megfelel-e a végrehajtása formai és eljárási követelményeinek. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tehát úgy vélte, hogy a kereseteket el kell utasítani.

11. A kérdést előterjesztő bíróság tehát azzal a kérdéssel szembesül, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bíróságai jogosultak-e teljes körű vizsgálatra, ahogyan a tisztán belföldi helyzetben is eljárának, vagy pedig az Európai Ügyészség határokon átnyúló nyomozása esetében a vizsgálatuknak csak az ilyen nyomozási cselekmények lefolytatásával kapcsolatos eljárási kérdésekre kell korlátozódnuk. Úgy véli, hogy a kérdés megválaszolása az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. és 32. cikkének értelmezésétől függ.

12. Az Európai Ügyészségről szóló rendeletnek a „Határokon átnyúló nyomozások” című 31. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A delegált európai ügyészek szoros együttműködésben járnak el, segítséget nyújtva egymásnak és rendszeresen egyeztetve egymással a határokon átnyúló ügyekben. Ha egy intézkedést az eljáró delegált európai ügyész tagállamától eltérő tagállamban kell végrehajtani, az eljáró delegált európai ügyész döntést hoz a szükséges intézkedésről és azt átadja azon delegált európai ügyésznek, amelynek tagállamában az intézkedést végre kell hajtani.

(2) Az eljáró delegált európai ügyész bármely olyan intézkedést átadhat, amelyet a 30. cikkel összhangban ő maga alkalmazhat. Az ilyen intézkedések indokolására és elfogadására az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga irányadó. Ha az eljáró delegált európai ügyész egy adott nyomozási cselekményt egy másik tagállam delegált európai ügyészének vagy ügyészeinek ad át, akkor erről egyidejűleg tájékoztatja az ügyet felügyelő európai ügyészt.

(3) Ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga értelmében az intézkedéshez bírói engedélyre van szükség, a segítséget nyújtó delegált európai ügyész az adott tagállam jogával összhangban beszerzi az engedélyt.

Ha az átadott intézkedésre vonatkozóan megtagadják a bírói engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész visszavonja a megbízást.

⁷ A 2020. július 10-i Gesetz zur Ausführung der EU-Verordnung zur Errichtung der Europäischen Staatsanwaltschaft (az Európai Ügyészség megvalósításáról szóló szövetségi törvény; BGBl. I S 1648. o.), a 3. § (2) bekezdése.

Mindazonáltal, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga nem ír elő bírói engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga azonban igen, az engedélyt az utóbbi delegált európai ügyész szerzi be, és terjeszti elő a megbízással együtt.”

13. Az Európai Ügyészségről szóló rendeletnek „Az átadott intézkedések végrehajtása” című 32. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az átadott intézkedéseket ezzel a rendelettel és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogával összhangban kell végrehajtani. Az eljáró delegált európai ügyész által kifejezetten jelzett alaki követelményeket és eljárásokat be kell tartani, kivéve, ha azok ellentétesek a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának alapvető jogelveivel.”

14. E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság, az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbbíróság, Ausztria) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen az Európai Ügyészség[ről szóló] rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdését és 32. cikkét, hogy amennyiben határokon átnyúló nyomozások esetében bírói engedélyre van szükség a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában végrehajtandó intézkedéshez, minden érdemi szempontot – így a büntethetőséget, a gyanút, a szükségességet és az arányosságot is – meg kell vizsgálni?
- 2) Figyelembe kell-e venni a vizsgálat során, hogy az eljáró delegált európai ügyész tagállamában már megvizsgálta-e valamely bíróság e tagállam joga alapján az intézkedés megengedhetőségét?
- 3) Az első kérdésre adandó nemleges, illetve a második kérdésre adandó igenlő válasz esetén milyen terjedelműnek kell lennie a bírósági vizsgálatnak a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában?”

15. Az alapeljárás felei, az osztrák, a német, a francia, a holland és a román kormány, az Európai Ügyészség, valamint a Bizottság írásbeli észrevételeket terjesztett elő. 2023. február 27-én tárgyalást tartottak, amelyen Franciaország kivételével valamennyi résztvevő szóbeli észrevételeket terjesztett elő.

II. Elemzés

16. Ahhoz, hogy a Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések megválaszolására javaslatot tegyék, az alábbiak szerint fogok eljárni. Először röviden ismertetem az Európai Ügyészséget és a létrehozását megelőző folyamatot, amely (kétségtelenül) befolyásolta az Európai Ügyészségről szóló rendelet végleges szövegében megjelenő döntéseket (A). Azután bemutatom az alapeljárás résztvevői által a Bíróság részére kínált két értelmezési utat, és ismertetem érveiket (B). Az utolsó szakaszban javaslatot teszek a Bíróságnak arra, hogy a két lehetőség előnyeit és hátrányait figyelembe véve melyik értelmezési lehetőséget válassza. Ez magában foglalja azt is, hogy az Európai Ügyészség munkájában hogyan jelenik meg az alapvető jogok védelme (C).

A. Az Európai Ügyészség rövid bemutatása és a határokon átnyúló nyomozásokra vonatkozó szabályok jogalkotási előzményei

17. Az Európai Ügyészség létrehozása valódi újdonság és fontos eredmény az európai integráció folyamatában. Az Európai Ügyészség az Európai Unió egységes hivatalként működő és decentralizált szervezete⁸ ellenére oszthatatlan szerve,⁹ amely az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskörrel rendelkezik.¹⁰

18. Az Európai Ügyészséget az EUMSZ 86. cikk alapján hozták létre, amelyet a Lisszaboni Szerződés vezetett be. A PIF-irányelv határozza meg azokat a cselekményeket, amelyek úgy tekinthetők, hogy sértik az Európai Unió pénzügyi érdekeit, és amelyek az Európai Ügyészség hatáskörébe tartoznak. Ugyanakkor továbbra is a tagállamok feladata, hogy ezeket a cselekményeket bűncselekménnyé minősítsék, és nemzeti jogukban meghatározzák az ilyen bűncselekmények tényállási elemeit.

19. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet továbbá csak részben szabályozza az Európai Ügyészség eljárásait. Minden olyan helyzetre vonatkozóan, ahol nem léteznek uniós szabályok, az említett rendelet csak azt határozza meg, hogy mely tagállami szabályok alkalmazandók.¹¹

20. Ennélfogva az Európai Ügyészség valóban egységes hivatalként működő és oszthatatlan szerv, de közös anyagi és eljárási büntetőjog nélkül működik. Ezek a kérdések nagymértékben a tagállamok jogszabályaitól függenek, és ezek eltérhetnek egymástól a tagállamok által elfogadott megoldások tekintetében. Egyrészt az Európai Ügyészség egységessége, másrészt a nemzeti jogszabályoktól való függése egyaránt fontos tényező az Európai Ügyészségről szóló rendelet értelmezésében.

21. Az Európai Ügyészség létrehozásához vezető út nem volt sem egyszerű, sem gyors. Többéves előkészítő munka után¹² és az eredeti, 2013. évi javaslatot követően,¹³ amellyel kapcsolatban nem jutottak egyhangú megállapodásra, végül az Európai Ügyészséget az EUSZ 20. cikk (2) bekezdése és az EUMSZ 329. cikk (1) bekezdése alapján megerősített együttműködési mechanizmusként hozták létre. Az új projekt azonban nem volt elfogadható minden tagállam számára, ezért nem is vesz részt benne minden tagállam.¹⁴

⁸ Az Európai Ügyészség az európai ügyészek uniós szintű (luxemburgi) hálózatán keresztül működik, amelynek élén az európai főügyész áll. Az Európai Ügyészség európai ügyészekből, állandó tanácsokból (amelyek figyelemmel kísérik és irányítják a nyomozásokat, és biztosítják az Európai Ügyészség tevékenységeinek koherenciáját), valamint a (tagállamonként egy-egy európai ügyészből álló) Ügyészi Kollégiumból áll. A decentralizált szint az egyes részt vevő tagállamok delegált európai ügyészeiből áll.

⁹ Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 8. cikkének (1) bekezdése.

¹⁰ Lásd az EUMSZ 86. cikk (2) bekezdését és az Európai Ügyészségről szóló rendelet 4. cikkét.

¹¹ Lásd az Európai Ügyészségről szóló rendelet 5. cikkének (3) bekezdését.

¹² Lásd különösen: Corpus Juris 2000, Zöld könyv a közösségi pénzügyi érdekek büntetőjogi védelméről és az Európai Ügyészség létrehozásáról (COM(2001) 715 végleges) (az úgynevezett firenzei javaslat). A Corpus Juris az (Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó büntetőjogi rendelkezéseket tartalmazó) 1997. évi Corpus Juris folytatása (Ed. Economica Paris, 1997), amelyet az európai büntetőjogi egyesületek elnökeinek 1995. évi, az urbinói tudományegyetemen (Olaszország) tartott találkozásán kinevezett szakértők csoportja készített el. A Corpus Juris fő javaslata egy egységes jogi terület létrehozása volt, amely mind az anyagi, mind az eljárási büntetőjogot szabályozza, ez utóbbi tartalmazta az európai ügyészi hivatás létrehozására vonatkozó javaslatot. További információkért lásd: <<https://www.eppo.europa.eu/en/background>>.

¹³ Az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat, (COM/2013/0534 final; a továbbiakban: 2013. évi javaslat).

¹⁴ A részt nem vevő tagállamok Magyarország, Lengyelország és Svédország. Dánia és Írország kívül marad a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségből.

22. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet elfogadásához vezető tárgyalások különösen a határokon átnyúló nyomozási cselekményekkel kapcsolatban voltak nehézkesek.¹⁵

23. A 2013. évi javaslat 26. cikke huszonegy különböző nyomozási cselekményt sorolt fel. Ezek közül tíz esetében – beleértve a jelen ügyben szóban forgó házkutatást is – az említett nyomozási cselekmények helye szerinti tagállam illetékes igazságügyi hatóságának engedélyére lett volna szükség.¹⁶

24. A javaslatra válaszul tizennégy nemzeti parlament nyújtott be indokolással ellátott véleményt a Bizottságnak, és ezzel elindította a 2. jegyzőkönyv 7. cikkének (2) bekezdése szerinti szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmust.¹⁷ Indokolással ellátott véleményeikben egyes nemzeti parlamentek aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy a nyomozási cselekmények felsorolása gyengítené az eljárási szabályokat, és mivel egyes nyomozási cselekmények nem szerepelnek egyes tagállamok nemzeti jogában, az alapvető jogok védelmének szükséges szintje nem lenne biztosított.¹⁸

25. Végül ezt a javaslatot elutasították,¹⁹ és több ellenjavaslatot nyújtottak be. Az osztrák és a német delegáció által közösen benyújtott javaslat a jelen eljárás szempontjából különösen érdekes.²⁰

26. A német delegáció a következő írásbeli észrevételeket nyújtotta be:²¹ „A 26a. cikk jelenlegi koncepciója nem meggyőző, és további felülvizsgálatra szorul ahhoz, hogy elfogadható legyen. Olyan működőképes és hatékony rendszerre lesz szükségünk, amely legalább olyan jól működik, mint az MLA [kölcsonös bűnügyi jogsegély] és a kölcsönös elismerési eljárások alapján történő határokon átnyúló együttműködés. Amint az korábban már kifejtésre került: úgy véljük, hogy olyan rendszert kell létrehozunk, amely a kölcsönös elismerés koncepcióját (ENYH, európai nyomozási határozat) alkalmazza kiindulópontként, és ahol ez alkalmas az »egységes hivatal« ötletének kezelésére, ott kiigazításokat kell tennünk.”

¹⁵ Herrnfeld, H. H., Article 31, in Herrnfeld, H. H., Brodowski, D. és Burchard, C., *European Public Prosecutor's Office. Article-by-Article Commentary*, Bloomsbury Publishing, 2020, 300. o.

¹⁶ Lásd ebben az értelemben a 2013. évi javaslat 26. cikkének (4) és (5) bekezdését: „(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdés a)–j) pontjában említett nyomozati cselekmények esetében szükség legyen az elvégzésük helye szerinti tagállam illetékes igazságügyi hatóságának engedélyére.” „(5) Az (1) bekezdés k)–u) pontjában említett nyomozati cselekmények esetében bírói engedélyre van szükség, ha ezt a nyomozati cselekmény elvégzésének helye szerinti tagállam nemzeti joga előírja.”

¹⁷ A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló (2.) jegyzőkönyv (HL 2008. L 115., 206. o.).

¹⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a nemzeti parlamenteknek az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat (2.) jegyzőkönyv szerinti, a szubszidiaritás elvére tekintettel történő felülvizsgálatáról (COM/2013/0851 final), 9. o.

¹⁹ A fenti 15. lábjegyzetben hivatkozott Herrnfeld, 291. o.

²⁰ Az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat – Az osztrák és a német delegáció írásbeli észrevételei, intézményközi referenciaszám: 2013/0255 (APP), DS 1237/15, 2015. április 21.

²¹ Az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat – A német delegáció írásbeli észrevételei, intézményközi referenciaszám: 2013/0255 (APP), DS 1234/15, 2015. április 21.

27. A közös osztrák és német javaslat tehát az európai nyomozási határozatról szóló irányelv kölcsönös elismerési megoldásait tükrözte:²² „Ha egy intézkedést az eljáró delegált európai ügyész tagállamától eltérő tagállamban kell végrehajtani, az eljáró delegált európai ügyész rendeli el az intézkedést tagállamának jogával összhangban, és szükség esetén annak bírósági engedélyezését kéri, vagy a bíróságtól intézkedést elrendelő végzést kér.”²³

28. Ez a közös javaslat sem került be az Európai Ügyészségről szóló rendelet végleges szövegébe.

29. A jogalkotó által választott végeredmény, amely az Európai Ügyészségről szóló rendelet jelenlegi 31. cikkének (3) bekezdésében tükröződik, pontosan azokat a problémákat idézte elő, amelyekre a német delegáció a korábbi javaslatok kapcsán figyelmeztetett, amint azt a jelen ügy is mutatja.²⁴ Nem rendezi egyértelműen, hogy melyik tagállam joga határozza meg, hogy valamely intézkedés végrehajtásához szükséges-e előzetes bírói engedély, és azt sem, hogy melyik bíróság felelős az ilyen engedély megadásáért. Ezért merül fel a jelen ügy.

30. Mindazonáltal egy kérdést valamennyi delegáció támogatott a jogalkotási eljárás során: az Európai Ügyészségről szóló rendeletnek egyszerűbbnek kell lennie annál, mint amit a bevezetések a büntetőügyekben való együttműködés új eszközének számító ENYH-irányelv maga után von, figyelembe véve az Európai Ügyészség mint szerv egységességét.²⁵

B. Az előttünk álló értelmezési utak

31. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet hallgat arról, hogy a határokon átnyúló nyomozási cselekményekhez szükséges-e előzetes bírói engedély, és ezt a tagállamok büntetőjogára bízva. Az a helyzet különösen problematikus, amikor mind az eljáró, mind a segítséget nyújtó európai delegált ügyész tagállamának jogszabályai előzetes bírói engedélyt írnak elő. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet (72) preambulumbekkezdése kifejti, hogy az említett intézkedésnek világosan meg kell jelölnie, hogy melyik tagállamtól kell az engedélyt beszerezni, és semmilyen esetben sem lehet egynél több engedély beszerzését előírni. Kifejeződött-e az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (3) bekezdésében ez a kötelezettségvállalás, és ha igen, hogyan?

32. Az ügyben részt vevők e rendelkezés két ellentétes értelmezési lehetőségét kínálták fel.

²² A büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.) (a továbbiakban: ENYH-irányelv).

²³ Ausztria és Németország írásbeli észrevételei emellett a következőket javasolták: „Amennyiben a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga az intézkedés elismeréséhez bírói engedélyt vagy bírósági végzést ír elő, az elismeréshez be kell nyújtania a végzést és adott esetben a kísérő bírói engedélyt tagállamának illetékes igazságügyi hatóságához.”

²⁴ Németországi írásbeli észrevételeiben hozzátette: „Hogy csak néhány fő problémát emeljek ki: A 26a. cikk szövegének egyértelműnek kell lennie azzal kapcsolatban, hogy ki hozza meg a döntést az intézkedés elrendeléséről vagy a bíróság által elrendelni szükséges intézkedés kérelmezéséről, és mi az alkalmazandó jog az ilyen intézkedések elrendelésére/kérelmezésére. Úgy tűnik, hogy a jelenlegi szöveg nyitva hagyja ezt a kérdést, vagy akár választási lehetőséget is ad az eljáró delegált európai ügyésznek: az (1) bekezdésben szereplő »átadja« kifejezés nem tisztázza, ki az, aki az intézkedés elrendeléséről dönt.” Az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat – A német delegáció írásbeli észrevételei, intézményközi referenciaszám: 2013/0255 (APP), DS 1234/15, 2015. április 21. Lásd még az Ügyészi Kollégiumnak az (EU) 2017/1939 rendelet 31. cikkének alkalmazásáról szóló iránymutatását, 006/2022. sz. kollégiumi határozat, 4. o., 8. pont („A 31. cikk (3) bekezdése továbbá nem foglalkozik kifejezetten olyan helyzetekkel, amikor mind az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga, mind a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga bírói engedélyt ír elő”).

²⁵ Lásd: az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat – Egyéb kérdések. A Tanács elnöksége 12344/16, 2016. szeptember 20., 5. o.

33. Mielőtt bemutatnám és értékelném álláspontjukat, úgy érzem, hogy meg kell ismételnem azt az álláspontot, amelyet már máshol is kifejtettem.²⁶ Véleményem szerint a szó szerinti értelmezés mint olyan nem létezik, mivel a szavak mindig valamely szövegkörnyezetbe ágyazottak. A jogszabályokban szereplő szavak természetesen relevánsak a bírák számára, mivel a jogot többnyire szavakkal fejezik ki. Ezek egyszerre irányítják és korlátozzák a bírakat.²⁷ Jelentésük azonban – a jogi aktusokat is beleértve – attól függ, hogy milyen szövegkörnyezetben használják őket. A szó szerinti és a rendszertani értelmezést tehát nehéz, ha nem lehetetlen szétválasztani.

34. Amikor a rendszertani értelmezésről van szó, a Bíróság különbözőképpen értelmezi azt. A Bíróság többnyire az értelmezés tárgyát képező rendelkezést körülvevő rendelkezésekre vagy a dokumentum egészére hivatkozik.²⁸ A Bíróság azonban az elsődleges²⁹ és másodlagos uniós jog rendelkezéseinek értelmezésekor úgy ítélte meg, hogy a jogalkotási előzmények is relevánsak a szövegkörnyezet szempontjából.³⁰ Végül, a társadalmi valóságot is figyelembe veszik néha, mint a jogszabályok megértése szempontjából relevánsat.³¹ A releváns szövegkörnyezet megválasztása és annak értelmezése befolyásolja egy adott rendelkezés szövegének értelmezését. Ez nyilvánvaló az alapeljárásban részt vevők érveiben.

1. Első lehetőség: Teljes körű vizsgálat a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában

35. Az osztrák és a német kormány azzal érvel, hogy amennyiben a segítséget nyújtó delegált európai ügyész nemzeti joga előzetes bírói engedélyt ír elő valamely nyomozási cselekmény végrehajtásához, akkor az ilyen engedélynek teljes körű vizsgálatot kell maga után vonnia. Ez nemcsak az eljárási (a cselekmény végrehajtása), hanem mindenekelőtt a cselekményt indokoló tartalmi szempontokat is magában foglalja. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama bíróságának feladata tehát annak értékelése, hogy fennáll-e a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú szükséges szintje; hogy a végrehajtani kért nyomozási cselekmény a büntetőeljáráshoz szükséges bizonyítékot szolgáltatna-e; és hogy ugyanez a bizonyíték nem szerezhető-e meg kisebb beavatkozással járó eszközzel.

36. Az osztrák és a német kormány nagyrészt az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének szövegére támaszkodott, amely szerintük egyértelmű. Mindkét kormány ragaszkodott ahhoz, hogy a jogszabályi rendelkezés megfogalmazása a legfontosabb értelmezési eszköz. Ha a megfogalmazás egyértelmű, a bíróságok nem térhetnek el tőle.

²⁶ Čapeta főtanácsnok Rigall Arteria Management ügyre vonatkozó indítványa (C-64/21, EU:C:2022:453, 43. pont).

²⁷ Még a kritikai jogi tanulmányok legteljesebb hívei is elismerik, hogy a jogszabályok, ahogyan azokat megfogalmazzák, korlátozzák a bírói értelmezést. Lásd például: Kennedy, D., *A Critique of Adjudication (fin de siècle)*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1997, 13. o.

²⁸ Például a 2020. január 28-i Bizottság kontra Olaszország (A késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló irányelv) ítéletben (C-122/18, EU:C:2020:41, 43. pont) (az egyik cikket az azt követő cikkel összefüggésben értelmezve); a 2020. december 8-i Staatsanwaltschaft Wien (Hamisított átutalási megbízások) ítéletben (C-584/19, EU:C:2020:2020:1002, 56–69. pont) (egy rendelkezést az irányelv nyitó cikkeivel és preambulumbekzdéseivel összefüggésben értelmezve) és a 2022. február 24-i Namur-Est Environnement kontra Région wallonne ítéletben (C-463/20, EU:C:2022:121, 46. pont) (egy rendelkezést a szóban forgó irányelv egészével összefüggésben értelmezve).

²⁹ Például a 2018. december 10-i Wightman és társai ítéletben (C-621/18, EU:C:2018:999, 47. pont) és a 2012. november 27-i Pringle ítéletben (C-370/12, EU:C:2012:756, 135. pont).

³⁰ Például a 2021. március 10-i Ordine Nazionale dei Biologi és társai ítéletben (C-96/20, EU:C:2021:191, 26. és 27. pont) és a 2022. október 13-i Rigall Arteria Management ítéletben (C-64/21, EU:C:2022:783, 31. pont).

³¹ E pontot illetően lásd: 1986. április 17-i Reed ítélet (59/85, EU:C:1986:157, 15. pont) (amelyben a Bíróság megállapította, hogy az általános társadalmi fejlődésre utaló jelek hiányában a „házastárs” kifejezés nem foglalja magában az élettársat). Ugyanezt a fogalmat harminckét évvel később eltérően látta Wathelet főtanácsnok a Coman és társai ügyre vonatkozó indítványában (C-673/16, EU:C:2018:2, 56–58. pont) (amelyben a „házastárs” fogalmának értelmezésével kapcsolatos fejlődést elemzi, hogy bemutassa, hogy azt egyre több tagállam értelmezi úgy, hogy az magában foglalja az azonos neműek házasságát is).

37. Véleményük szerint a bíróság kreatív értelmezésének határai vannak. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke jelenlegi szövegének szó szerinti megfogalmazásából egyértelműen következő értelmezéstől eltérő értelmezés átlépné az elfogadható bírói értelmezés határait. Ellentétes lenne a jogbiztonság követelményével is. A német kormány képviselőjének szavaival élve, a Bíróság nem a hibás termékek javítóműhelye. Ehelyett a hibás terméket javítás céljából vissza kell küldeni a gyártónak, esetünkben a jogalkotónak.

2. A második lehetőség: a bírói engedélyezésen belüli egyértelmű feladatmegosztás

38. Az Európai Ügyészség, a Bizottság, valamint a francia, a román és a holland kormány azzal érvel, hogy az első lehetőséggel ellentétben, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész nemzeti joga a nyomozási cselekmény esetében bírói engedélyt ír elő, az ilyen engedélyezés csak a cselekmény végrehajtásával kapcsolatos formai és eljárási szempontok vizsgálatát vonhatja maga után. Ennek megfelelően az Európai Ügyészségről szóló rendelet egyértelmű feladatmegosztást tartalmaz az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bíróságai között. Ez nyilvánvaló, ha a 31. cikk (3) bekezdését a 31. cikk egészének összefüggésében értelmezzük.

39. Ha mind az eljáró, mind a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogszabályai bírói engedélyt írnak elő, két engedélyt kell kiadni. Az eljáró delegált európai ügyész tagállamának bírósága engedélyezné a cselekményt, ha azt indokoltnak ítéli, míg a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága engedélyezné a végrehajtásának eljárási szabályait.

40. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama bíróságának vizsgálati hatásköre ugyanis kizárólag az intézkedés végrehajtásának eljárási szempontjaira korlátozódik, még olyan forgatókönyv esetén is, amikor az eljáró delegált európai ügyész joga nem ír elő előzetes bírói engedélyt hasonló belföldi helyzetben. Ily módon tiszteletben tartanak az eljáró delegált európai ügyész jogát – amely a 31. cikk (2) bekezdése szerint az intézkedés indokoltságára irányadó –, amikor azt választja, hogy nem követeli meg az intézkedés indokoltsága tekintetében az előzetes bírói engedélyt.

C. A kérdést előterjesztő bíróság kérdéseire adandó válaszok

1. A két értelmezési lehetőség összehasonlítása

41. A két lehetőség eltérő és egymást kizáró értelmezési eredményeket kínál. Úgy vélem, hogy az egyes lehetőségek mellett felhozott érvek, az általuk választott értelmezési keretek közé helyezve, az Európai Ügyészségről szóló rendelet egyaránt elfogadható értelmezését kínálják. Ugyanakkor mindkettő hordoz bizonyos hátrányokat és ellentmondásokat. A következőkben az általuk alkalmazott egyes értelmezési módszereken belül fogom e két lehetőséget szembeállítani.

a) A szöveg

42. Az osztrák kormány szerint – amelynek érveit a német kormány is átveszi – az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke egyértelmű. A (2) bekezdése meghatározza, hogy a nyomozási cselekmény indokolására és elfogadására az eljáró delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga irányadó. A (3) bekezdés azonban megváltoztatja az alkalmazandó jogot, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga bírói engedélyt ír elő. Ilyen

esetben az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első mondata egyértelműen kimondja, hogy az engedélyt kiadó bíró hatáskörére és kötelezettségeire a segítséget nyújtó delegált európai ügyész joga irányadó.

43. Az egyetlen kivételt az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikk (3) bekezdésének harmadik mondata tartalmazza, amely akkor alkalmazandó, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga nem ír elő engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga azonban igen. Csak ilyen esetben támaszkodik a bírói engedély az eljáró delegált európai ügyész tagállamának nemzeti jogára. Az, hogy ez a helyzet kivételt képez a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama jogának alkalmazását előíró egyértelmű szabály alól, az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének harmadik mondata elején szereplő „mindazonáltal” szó használatából is kitűnik.³²

44. Ezzel szemben a második lehetőség támogatói szerint az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első mondata egyértelműen meghatározza, hogy mely bíróságoknak kell bírói engedélyt adniuk, és mire a két lehetséges forgatókönyv esetén: amikor mind az eljáró, mind a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga engedélyt ír elő, és abban az esetben, ha az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga nem, de a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga előírja azt. Mindkét esetben a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága csak az intézkedés végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket vizsgálhatja.

45. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének harmadik mondata szabályozza a fennmaradó lehetséges forgatókönyvet, amikor a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga nem írja elő az intézkedés tekintetében a bírói engedélyt, de az eljáró delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga igen. E forgatókönyv esetén az eljáró delegált európai ügyész tagállama bíróságának kell olyan engedélyt kiadnia, amely mind az indokolásra, mind az intézkedés végrehajtására kiterjed.

46. A Bizottság arra is rámutatott, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet 32. cikkének megfogalmazása egyértelművé teszi, hogy a végrehajtani kért intézkedéssel kapcsolatos végrehajtási és eljárási szempontokra a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga vonatkozik.

b) A szövegösszefüggés

47. Azon kijelentésének alátámasztására, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének szövege egyértelmű, a német kormány a közvetlen szöveggörnyezetre összpontosított. Azzal érvelt, hogy a 31. cikk (3) bekezdésének harmadik mondata elavulttá válik, ha a Bizottság értelmezésének megfelelően a bírói engedélyek esetében a feladatmegosztás szabályozásának főszabálya a 31. cikk (2) bekezdése. Ha ez így lenne, akkor mindig egyértelmű lenne, hogy az eljáró delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga szabályozza egy adott nyomozási cselekmény bírói engedélyezésének szükségességét. Ennek megismétlése a 31. cikk (3) bekezdésének harmadik mondatában ezért értelmetlen lenne. E rendelkezésnek csak akkor van értelme, ha a 31. cikk (2) bekezdésében kifejezett szabályt megváltoztatja abban a helyzetben, amikor a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga is bírói engedélyt ír elő.

³² A tárgyaláson az Európai Ügyészség is elismerte, hogy a „mindazonáltal” szó használata bonyolítja az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének értelmezését.

48. Mind az osztrák, mind a német kormány az Európai Ügyészségről szóló rendelet (72) preambulumbekzdésére hivatkozott, mint releváns értelmezési összefüggésre. Véleményük szerint az ezen preambulumbekzdésben kifejezett, egységes bírósági engedélyhez való ragaszkodás a 31. cikk (3) bekezdésével együttesen értelmezve csak azt jelentheti, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga határozza meg a bírói engedély szükségességét és összefüggését. A bírói engedély különböző feladatok szerinti felosztása, valamint e kérdések vizsgálatának az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyészek tagállamainak bíróságai közötti megosztása nem állna összhangban azzal a döntéssel, hogy csak egy bírói engedély legyen.

49. A Bizottság szerint – és lényegében ugyanezt az álláspontot osztja a második lehetőség valamennyi támogatója – az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke egészében a nyomozás kronológiáját követi. Meghatározza az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyészek különböző feladatait, valamint a tagállamaik nemzeti bíróságainak különböző feladatait. Az (1) bekezdés általánosságban meghatározza a két delegált európai ügyész közötti feladatmegosztást.

50. A 31. cikk (2) bekezdése a Bizottság véleménye szerint központi jelentőségű. Egyértelműen kimondja, hogy az eljáró delegált európai ügyész tagállamának nemzeti joga szabályozza a nyomozási cselekmény indokolását és elfogadását. Ez azt is jelenti, hogy ha az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga előzetes bírói engedélyt ír elő, akkor az említett állam bíróságának kell értékelnie, hogy az intézkedés indokolt és szükséges-e a konkrét nyomozás keretében.

51. A Bizottság azt is hangsúlyozta, hogy a 31. cikk (2) bekezdése hallgat az intézkedés végrehajtásáról. Ez az Európai Ügyészségről szóló rendelet 32. cikkének hatálya alá tartozik, amely előírja, hogy a végrehajtásra a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga irányadó.

52. A 31. cikk (3) bekezdése, amely az egyetlen olyan rendelkezés, amely kifejezetten a bírói engedéllyel foglalkozik, a Bizottság álláspontja szerint nem változtatja meg az alkalmazandó jogot az ilyen engedélyezés tekintetében, ami ellentétes az osztrák és a német kormány által előterjesztett érveléssel. E rendelkezést inkább a 31. cikk (2) bekezdése alá rendeltnek kell tekinteni. Ugyanezen rendelkezés (3) bekezdése tehát nem szabályozza a nyomozási cselekmény indokolásának vizsgálatát, mivel ezek a kérdések a (2) bekezdés hatálya alá tartoznak.

53. A (3) bekezdés első mondata a Bizottság véleménye szerint olyan helyzetre vonatkozik, amikor a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga bírói engedélyt ír elő. Ebben az esetben az adott tagállam bíróságának az intézkedés végrehajtása előtt ki kell adnia az engedélyt. E döntéshozatal során azonban e bíróságnak csak a végrehajtani kért nyomozási cselekmény végrehajtásának módjára kell figyelmet fordítania, annak indoklására nem.

54. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet (72) preambulumbekzdésének szerepét illetően a Bizottság elismerte, hogy az egyetlen bírói engedélyre irányuló szándék nem került ideálisan kifejezésre a 31. cikkben. Mindazonáltal, még ha egyes forgatókönyvek két bírói engedélyt írnak is elő, a feladatok egyértelmű megosztása miatt minden kérdésre csak egy engedély vonatkozna. Így értelmezve, a második lehetőség támogatói elkerülték a 31. cikk (3) bekezdésének – amint ők értelmezik azt – és az Európai Ügyészségről szóló rendelet (72) preambulumbekzdésének

ellentmondását.³³

c) *Célkitűzések*

55. Az Európai Ügyészség célkitűzéseire áttérve mind Ausztria, mind Németország elismerte, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában a teljes körű vizsgálat nehézségeket okozhat. Ahhoz, hogy eldönthesse, hogy a kért intézkedés indokolt-e, a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama bíróságának hozzáféréssel kell rendelkeznie a teljes ügyirathoz. Mivel a fő nyomozást egy másik tagállamban és azzal a céllal folytatják le, hogy elegendő bizonyíték megszerzése esetén az adott állam bírósága előtt eljárást indítsanak, az ügy iratai eltérő nyelven készülhetnek. Az iratok fordítása, amely szükséges lehet ahhoz, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága a nyomozási cselekmény jogszerűségével kapcsolatos érdemi kérdésekben dönteni tudjon, legalábbis időbe telik.³⁴ Ez valóban nehezebbé tenné az Európai Ügyészség határon átnyúló nyomozásait az ENYH-irányelv alapján lefolytatott nyomozásoknál.

56. A két kormány elismerte, hogy egy ilyen eredmény nem áll összhangban az Európai Ügyészség azon célkitűzésével, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelemben a korábbinál is könnyebb keretet teremtsen. Hangsúlyozták, hogy sajnos javaslatukat nem fogadták el a jogalkotási folyamatban.

57. A második értelmezési lehetőség támogatói hangsúlyozták, hogy az Európai Ügyészség létrehozására azért volt szükség, hogy az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és vádhatósági eljárás hatékonyabb legyen annál, mintha azokat egyetlen tagállam végezné el. Az Európai Ügyészségnek mint egységes szervnek tehát rendelkeznie kell az Unió költségvetését sértő bűncselekmények elleni hatékony küzdelem célkitűzésének eléréséhez szükséges eszközökkel. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének értelmezése során tehát a hatékonyságnak kell irányadónak lennie. Mindenesetre az Európai Ügyészség által lefolytatott, határon átnyúló nyomozások nem értelmezhetők úgy, hogy azokra az ENYH-irányelvben előírtaknál nehezebb feltételek vonatkoznának.

58. Az Európai Ügyészség és a Bizottság a hatékonysági szempontot tovább hangsúlyozta, kiemelve az ügyiratokhoz tartozó nagy mennyiségű dokumentum átadásának és fordításának logisztikai nehézségeit.³⁵ Ez alátámasztja az azon értelmezést támogató érvet, amely szerint az intézkedés indokoltságát csak az eljáró delegált európai ügyész tagállamában kell értékelni. Ezen túlmenően, a nyomozási cselekmény indokolásának az eljáró delegált európai ügyész államának jogára és bíróságaira való bízása összhangban van azzal a ténnyel, hogy e bíróságok rendelkeznek a teljes vizsgálatához szükséges összes anyaggal. A nyomozást ugyanis ebből az államból vezetik, és a tárgyalásra is nagy valószínűséggel ezen állam bíróságai előtt kerülne sor.³⁶

³³ Az Európai Ügyészség a tárgyaláson hozzátette, hogy a (72) preambulumbekkezdésnek nincs normatív értéke, és ezért nem lehet meghatározó a 31. cikk értelmezése szempontjából.

³⁴ Az Európai Ügyészség a tárgyaláson kijelentette, hogy az ügyiratok néha több ezer oldalt tartalmaznak, ami külső fordítókat igényelne, és ezért jelentős költségeket jelentene az Európai Ügyészség működésére nézve, és hónapokig vagy akár évekig tartana a fordítás.

³⁵ Lásd a fenti 34. lábjegyzetet.

³⁶ Az Európai Ügyészségről szóló rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy a 26. cikk (5) bekezdése alapján (az Európai Ügyészségről szóló rendelet 36. cikkével összhangban) a vádhatósági eljárás megindítására vonatkozó határozat meghozatala előtt megváltoztassák azt a tagállamot, amelyben a nyomozás folyik.

59. Végül az Európai Ügyészség rámutatott azokra a nehézségekre is, amelyek akkor merülnének fel, ha a különböző tagállamok bíróságai, amelyekben határokon átnyúló nyomozást folytatnak, ellentétes határozatokat hoznának az intézkedés indokoltságát illetően. A javasolt értelmezés, amely szerint az intézkedés indokoltsága mindig az eljáró delegált európai ügyész tagállama jogának hatálya alá tartozik, megelőzi az egymásnak ellentmondó határozatokat, még akkor is, ha egy adott ügyben a bizonyítékok összegyűjtésében nagyszámú tagállam vesz részt.

d) Jogalkotási előzmények

60. Az osztrák és a német kormány egyaránt hangsúlyozta, hogy figyelembe kell venni az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének jogalkotási előzményeit. Ausztria szerint az előzményekből egyértelműen kitűnik, hogy a tagállamok többsége tisztában volt azokkal a problémákkal, amelyek az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (2) és (3) bekezdése közötti ellentmondó kapcsolatból erednek. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet végleges szövegében azonban nem fogadták el az osztrák és a német kormány arra vonatkozó közös javaslatát, hogy a problémát a kölcsönös elismerés modellje alapján kellene rendezni. Egyértelmű tehát, hogy a 31. cikk (3) bekezdése – amint azt a második lehetőség támogatói javasolják – nem írja elő, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama bíróságának el kell ismernie az eljáró delegált európai ügyész azon határozatát, amely szerint a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában nyomozási cselekmény szükséges. E rendelkezés inkább azt írja elő, hogy az intézkedés végrehajtásának helye szerinti állam bírósága köteles ellenőrizni az intézkedés jogszerűségét, beleértve annak indokoltságát is.

61. A tárgyaláson a Bizottság kitért az Európai Ügyészségről szóló rendelet jogalkotási előzményeivel kapcsolatos néhány zavaros kérdésre, és tisztázta a Bizottság jelenlegi álláspontját. Emlékeztetőül, a 2013. évi javaslata úgy rendelkezett, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága teljes körű bírósági vizsgálatot folytat le az olyan intézkedések esetében, mint a házkutatás és lefoglalás. A jelen ügyben a Bizottság most más álláspontot képvisel.

62. A Bizottság jelenlegi álláspontjának indokolása érdekében kifejtette, hogy a 2013. évi javaslat az ENYH-irányelv hatálybalépése előtt készült. Az említett irányelv előírja, hogy a határokon átnyúló nyomozási cselekmény indokoltságának vizsgálata a kibocsátó tagállam hatáskörébe tartozik, és csak e tagállam bíróságai előtt támadható meg.³⁷ Bebizonyosodott, hogy ez a megoldás jól működik e kölcsönös elismerési eszköz tekintetében. A Bizottság ezért szerencsésnek ítélte, hogy a jogalkotó intézmények nem fogadták el eredeti javaslatát, amely szerint a bírói engedélynek csak a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogától kellene függnie, és hogy ehelyett az említett javaslatot az Európai Ügyészségről szóló rendelet jelenlegi 31. cikkére módosították. A jogalkotási folyamat tehát sokkal jobbá és megfelelőbbé tette eredeti javaslatukat ahhoz, ami az Európai Ügyészség által lefolytatott, határokon átnyúló nyomozásokban való együttműködéshez szükséges.

³⁷ Az ENYH-irányelv (22) preambulumbekzdése és 14. cikkének (2) bekezdése. Ezt kiemelte a 2021. november 11-i Gavanozov II ítélet (C-852/19, EU:C:2021:902, 40. pont) is.

2. Az általam javasolt értelmezés

63. Összefoglalva, a két lehetőség eltérő eredményeket kínál. Mindazonáltal mindkettő ugyanazt a közös értelmezést osztja: az Európai Ügyészségi rendszert az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelem hatékony mechanizmusának szánták. Ez magában foglalja a határokon átnyúló nyomozások mechanizmusát. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet támogatja ezt a jogalkotási célt.³⁸

64. A Bíróság által alkalmazott értelmezési szabály előírja, hogy „egy közösségi rendelkezés különböző lehetséges értelmezései közül azt kell előnyben részesíteni, amely alkalmas a rendelkezés hatékony érvényesülésének biztosítására”.³⁹ Ez az értelmezési szabály a második lehetőség javára szól.

65. Az osztrák és a német kormány szerint azonban a második lehetőség, még ha normatív értelemben kívánatos is, nem elérhető értelmezési lehetőség, mivel az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének szövege egyértelmű.

66. Valóban, ha a megfogalmazás egyértelmű lenne, akkor az ettől eltérő értelmezés a Bíróság jogellenes beavatkozásának, vagyis *contra legem* értelmezésnek minősülhetne. A 31. cikk (3) bekezdésének megfogalmazása azonban valóban ennyire egyértelmű?

67. Az osztrák és a német kormány kétségtelenül úgy véli, hogy a 31. cikk (3) bekezdésének helyes értelme szerint a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága ad előzetes engedélyt a házkutatásnak és lefoglalásnak az adott államban történő végrehajtására a teljes körű vizsgálat lefolytatásával. Nem meglepő, hogy az osztrák és a német kormány megvédte ezt az értelmezést a Bíróság előtt, mivel mindkét állam módosította jogszabályait, hogy azokat az Európai Ügyészségről szóló rendelet ezen értelmezéséhez igazítsa.⁴⁰ A második lehetőség támogatói által kínált versengő, ugyancsak hihető értelmezéssel szembesülve azonban világossá válik, hogy az első lehetőség csak az egyik lehetséges értelmezési lehetőség. A Szerződések értelmében a Bíróság feladata, hogy ezt a döntést meghozza. Ha a Bíróság az első lehetőség helyett a második lehetőséget választja, az nem tekinthető *contra legem* értelmezésnek.

68. Az osztrák és a német kormány által felhozott, véleményem szerint legmeggyőzőbb érv az, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (3) bekezdése a második lehetőség esetén okafogyottá válik. Valóban, ha a 31. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy a nyomozási cselekmény indokolására az eljáró delegált európai ügyész államának joga irányadó, és a 32. cikk kimondja, hogy az intézkedés végrehajtására a segítséget nyújtó delegált európai ügyész államának joga irányadó, akkor mi a 31. cikk (3) bekezdésének célja? A cikk csak megismétli az alkalmazandó jogok közötti elhatárolást, amikor az előzetes bírói engedély kérdéséről van szó. Más szóval, ha a 31. cikk (3) bekezdését törölnék, a 31. cikk fennmaradó része a 32. cikkel együtt értelmezve ugyanarra a következtetésre vezetne, amelyet a második lehetőség a 31. cikk (3) bekezdésének helyes értelmezéseként kínál. Az első lehetőség tehát a 31. cikk (3) bekezdésének – az ugyanazon és a környező cikkek más rendelkezéseitől eltérő – értelmet ad.

³⁸ Lásd például az Európai Ügyészségről szóló rendelet (14), (20) és (54) preambulumbekendését, valamint 12. cikkének (3) bekezdését és 34. cikkének (3) bekezdését.

³⁹ Lásd például: 2000. február 24-i Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-434/97, EU:C:2000:98, 21. pont).

⁴⁰ Lásd a fenti 7. és 8. pontot.

69. Egy másik, a Bíróság által alkalmazott értelmezési szabály szerint a jogszabályok szövegét nem lehet egyszerűen figyelmen kívül hagyni, hanem annak értelmet kell adni.⁴¹ Ez az értelmezési szabály az első lehetőség mellett szól.

70. Véleményem szerint azonban a 31. cikk (3) bekezdése az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (2) bekezdésén és 32. cikkén túlmenően további értelmet kaphat. Ez egy olyan rendelkezés, amely kifejezetten az alkalmazandó jogrend választását fejezi ki egy átadott intézkedésre vonatkozó bírói engedély esetén, még akkor is, ha a másik két rendelkezés alkalmazásával ugyanarra az eredményre jutnánk. A bírói engedélyekre alkalmazandó jogra vonatkozó szabály külön kifejezése szükségesnek tűnhetett a jogalkotási tárgyalások során e kérdéssel kapcsolatban felmerült nehézségek miatt. A 31. cikk (3) bekezdésének redundanciája tehát nem használható érvként a második lehetőség elfogadása ellen.

71. Ha az egyik vagy másik értelmezési lehetőség Bíróság általi választásának következményeit vizsgáljuk, egyértelmű, hogy az első lehetőség választása az Európai Ügyészség határokön átnyúló nyomozásait az ENYH-irányelv alapján létrehozott rendszerhez képest kevésbé hatékony rendszerré változtatná. Ha tehát a jogalkotó szándéka valóban egy hatékonyabb rendszer létrehozása volt, az első lehetőség elfogadása az Európai Ügyészségről szóló rendelet módosítását tenné szükségessé a határokön átnyúló hatékony nyomozások lehetővé tétele érdekében. Az első lehetőség Bíróság általi választása tehát úgy is felfogható, mint az uniós jogalkotónak szóló felhívás, hogy reagáljon. A német kormány szerint csak egy ilyen megoldás felelne meg a jogbiztonság követelményeinek.

72. Mindazonáltal fennáll a jogbizonytalanság, mivel több értelmezési lehetőség is létezik. Amint a Bíróság tisztázza az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének értelmét azáltal, hogy a két lehetőség közül az elsőt vagy a másodikat választja, a jogi zűrzavar eloszlik. A jogalkotó beavatkozása tehát nem tűnik számomra szükségesnek a jogbiztonság helyreállítása érdekében.⁴²

73. A fentiek alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a Bíróságnak a második lehetőséget kell választania. Ennek megfelelően az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága csak a nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos szempontokat vizsgálhatja, miközben elfogadja az eljáró delegált európai ügyész azon értékelését, hogy az intézkedés indokolt, függetlenül attól, hogy ez utóbbit az eljáró delegált európai ügyész tagállama bíróságának előzetes bírói engedélye alátámasztja-e vagy sem. Ez az értelmezés nem ellentétes a 31. cikk (3) bekezdésének szövegével, és jobban megfelel az Európai Ügyészségről szóló rendelet azon célkitűzésének, hogy hatékony rendszert hozzon létre az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelemben.

⁴¹ Például: 2004. április 1-jei Bizottság kontra Jégo–Quéré ítélet (C-263/02 P, EU:C:2014:210, 36–38. pont).

⁴² Másrészt, ha a Bíróság a második lehetőséget választja, az az osztrák és a német jogalkotó beavatkozását tenné szükségessé, mivel az első lehetőséghez igazított jogszabályokat az Európai Ügyészségről szóló rendelettel ellentétessé tenné. Az osztrák kormány a tárgyaláson kijelentette, hogy ennek tudatában van, és hogy természetesen az állam jogát összhangba kellene hozni az uniós joggal, ha a Bíróság az Európai Ügyészségről szóló rendelet eltérő értelmezése mellett döntene. Az említett kormány azonban megismételte, hogy a jogukban tükröződő értelmezés a helyes.

3. Az alapvető jogok védelme – „több mint” kölcsönös elismerés?

74. A hatékony, határokon átnyúló nyomozások kétségtelenül az Európai Ügyészségről szóló rendelet fontos célkitűzései közé tartoznak. A hatékonyság azonban nem érhető el az alapvető jogok védelmének rovására. A Bíróság tehát csak akkor választhatja a második lehetőséget az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének megfelelő értelmezéseként, ha az az alapvető jogoknak az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) által megkövetelt védelmét biztosítja.

75. Az osztrák és német kormány ragaszkodása ahhoz, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bíróságait fel kell hatalmazni a teljes körű bírósági vizsgálat lefolytatására, az alapvető jogok védelmével kapcsolatos aggodalomként értelmezhető. Az uniós tagállamok koherens büntetőjogi rendszereket hoztak létre. Az alapvető jogok védelmét gondosan beépítették jogszabályaikba a büntetőeljárás és a bűncselekmények szankcionálása terén, amely olyan terület, ahol az államok kényszerítő intézkedések megtételére vonatkozó hatáskört gyakorolnak, valamint amely érinti az egyének magánéletét és szabadságjogait.

76. A nemzeti büntetőjogi rendszerek tehát a büntetőjog anyagi és eljárási szabályaiba beépített alapjogi garanciákkal rendelkeznek. Ezek a szabályok egymásra épülnek, és összességükben véve az alapvető jogokat védik.⁴³ Ha azonban egyetlen szabályt kivesznek egy rendszerből, és egy másik rendszerbe helyezik, az alapvető jogok védelmének szintje csökkenhet: bár a szabály az eredeti jogi keretben jól működött, egy másikban nem feltétlenül fog.⁴⁴

77. Éppen ezért a kölcsönös elismerésre való támaszkodás, amely az egyik jogrendszer csupán néhány jogi szabályának a másikba való átültetését jelenti, aggodalomra ad okot az alapvető jogok védelmének esetleges gyengülésével kapcsolatban.⁴⁵ Tekintettel azonban arra, hogy az uniós jog a jelenlegi formájában nem rendelkezik olyan koherens szabályrendszerrel, amely az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekmények valamennyi aspektusát, vagy akár az Európai Ügyészség vádeljárására vonatkozó eljárási szabályait szabályozná,⁴⁶ a kölcsönös elismerés elve az elérhető legjobb lehetőség a határokon átnyúló nyomozások előtt álló akadályok elhárítására.

78. Ezért ki kell térnem a második lehetőség támogatóinak azon érveire, hogy az Európai Ügyészség nem a kölcsönös elismerés rendszere, hanem *annál több*. Én ennek az ellenkezőjét állítanám: mindaddig, amíg nincsenek közös uniós büntetőjogi szabályok, az Európai Ügyészség csakis a kölcsönös elismerés alapján működhet. A kölcsönös elismerés szintjei azonban eltérőek, és az Európai Ügyészség tekinthető a büntetőügyekben folytatott együttműködés területén a kölcsönös elismerés eddigi legfejlettebb rendszerének (az a) alszakasz).

⁴³ Allegrezza, S. és Mosna, A., Cross-border Criminal Evidence and the Future European Public Prosecutor: One Step Back on Mutual Recognition?, in: Bachmaier Winter, L. (szerk.), *The European Public Prosecutor's Office. The Challenges Ahead*, Springer, 2018, 141. és 146. o.

⁴⁴ A jogi átültetésekről és a jogi irritációkról szóló meggyőző műre lásd: Teubner, G., Legal irritants: Good Faith in British Law or How Unifying Law Ends Up in New Divergences, 61(1). kötet, *Modern Law Review*, 1998, 11. o..

⁴⁵ Lásd például: a fenti 43. lábjegyzetben idézett Allegrezza és Mosna, 145. és 158. o. (kiemelve az alapvető jogokat fenyegető veszélyeket, amelyek például az eljárási garanciák és a nyomozási cselekmények végrehajtására vagy a bizonyítékok gyűjtésére vonatkozó eljárási szabályok eltérő szintjeiből erednek, és amellet érvelve, hogy különösen a bizonyítékokkal kapcsolatban további garanciákra van szükség). Ugyanerre a kérdésre vonatkozó korai előrejelzés tekintetében lásd: Kaiafa-Gbandi, M., The Establishment of an EPPO and the Rights of Suspects and Defendants: Reflections upon the Commission's 2013 Proposal and the Council's Amendments, in: Asp. P. (szerk.), *The European Public Prosecutor's Office – Legal and Criminal Policy Perspectives*, Stifelsen Skrifter utgivna av Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, 2015, 245–246. o.

⁴⁶ A jövőbeli uniós ügyész eljárására vonatkozó korai javaslat tekintetében, amelynek sikere az anyagi büntetőjog harmonizációjától függ, lásd: Peers, S., Mutual recognition and criminal law in the European Union: Has the Council got it wrong?, 41. kötet, *Common Market Law Review*, 2004, 5. o., 34. o.

79. Az ebből következő kérdés az, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének az indítvány 73. pontjában javasolt, részben a kölcsönös elismerésen alapuló értelmezése biztosítja-e a gyanúsítottak és vádlottak alapvető jogait a határokon átnyúló nyomozások során. Azt állítom, hogy ez így van, különösen az Európai Ügyészségről szóló rendelet tágabb rendszerébe helyezve (a b) alszakasz).

a) A kölcsönös elismerés jellege büntetőügyekben

80. Az írásbeli észrevételekben és a tárgyaláson a résztvevők kifejtették véleményüket a kölcsönös elismeréssel kapcsolatban. Az ENYH-irányelvet a kölcsönös elismerési mechanizmus példaként használták, míg azzal érveltek, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet *annál több*. Amikor a tárgyaláson azt kérdezték, hogy ez az *annál több* mit is jelent pontosan, a résztvevők elsősorban az Európai Ügyészség jellegére összpontosítottak: az Európai Ügyészség egységes, oszthatatlan szerv, és nincs lehetőség arra, hogy a határozatait ne ismerjék el (amint az az ENYH-irányelv esetében lehetséges).⁴⁷

81. A „kölcsönös elismerés” kifejezést olyan helyzet leírására használták, amikor az egyik tagállamban hozott egyedi határozatot (például ítélet, elfogatóparancs, nyomozási határozat) egy másik tagállamban elismerik. Az Európai Ügyészségi rendszer nem követeli meg, hogy a végrehajtáshoz a nyomozási cselekmény iránti kérelmet a segítséget nyújtó delegált európai ügyész *elismerje*, ami a határokon átnyúló büntetőeljárásokat szabályozó eszközökben szokásosan megteendő lépés. Az érvelés tehát az, hogy az Európai Ügyészség mechanizmusa nem a kölcsönös elismerés rendszere, hanem annál több.

82. Mivel az Európai Ügyészség egységes szerv,⁴⁸ a decentralizált ügyészek is e szerv részét képezik. Furcsa lenne, ha ettől az egységes szervtől kérnék, hogy ismerje el saját határozatait. A segítséget nyújtó delegált európai ügyésznek tehát inkább *intézkedést adnak át*, mintsem hogy köteles lenne a nyomozási határozat elismerésére.

83. A más tagállamból származó okirat (és annak joghatásai) elismerésének aktusa azonban nem a kölcsönös elismerés elvének lényege, hanem csak annak megnyilvánulása. A kölcsönös elismerés elvének lényege, hogy az egyik tagállam jogszabályait egy másik tagállamban elismerik és érvényre juttatják, még akkor is, ha azok eltérnek a második államban alkalmazott megoldásoktól. A „másik” rendszer ilyen elfogadása a másik rendszer iránti nagy fokú bizalmat igényel.

84. Mivel a jelen ügyben felmerült kérdésre jelenleg nincs uniós jogalkotási megoldás, az Európai Ügyészségnek minden határon átnyúló helyzetben az egyik érintett tagállam jogszabályaira kell támaszkodnia, amelyekben egy másik tagállamnak meg kell bíznia.

⁴⁷ Azzal az érveléssel kapcsolatban, hogy az ENYH-rendszer valójában egyszerűbb és hatékonyabb, mint az Európai Ügyészségről szóló rendelet szabályozási megoldásai, lásd a fenti 43. pontban idézett Allegrezza és Mosna, 155–156. o.

⁴⁸ Ellentétben a Corpus Juris azon elképzelésével, hogy egységes jogi területet hozzanak létre, amely nem jutott el az Európai Ügyészségről szóló rendelethez, az egységes testület megoldása egy felhígult lehetőség, amelyben a részt vevő tagállamok meg tudtak állapodni. Lásd: Mitsilegas, V. és Giuffrida, F., *The European Public Prosecutor's Office and Human Rights*, in: W., Erkelens, L. H. and Meij, A. W. H. (szerk.) *Shifting Perspectives on the European Public Prosecutor's Office*, TMC Asser Press, 2018, 89. o.

85. A büntetőügyekben történő kölcsönös elismerést az említett elv belső piacon való alkalmazása inspirálta.⁴⁹ Emlékeztetőül, a kölcsönös elismerést a Szerződések által létrehozott belső piac központi elveként a Bíróság Cassis de Dijon ítélete dolgozta ki.⁵⁰ Ez lehetséges volt, mivel a szóban forgó nemzeti jogszabályok között bizonyos alapvető összehasonlíthatósági szint volt.⁵¹

86. A kölcsönös elismerés hatása a belső piacon deregulációs jellegű volt, és az állam szabályozási szabadságának rovására bővítette az egyének jogait.⁵²

87. Bár a kölcsönös elismerés büntetőügyekben is megköveteli a másik tagállam jogalkotási választásainak elfogadását, az nem követi a belső piac összefüggésében alkalmazott elv pontos logikáját. Az elismerés tárgya itt a tagállamok bírósági és egyéb szuverén egyedi határozatai, ahol az egyik tagállam hatalmának monopóliuma egy másik tagállamban kerül alkalmazásra.⁵³ Az egyén a tagállamok közötti szabad mozgás tárgyává és nem alanyává válik.⁵⁴ A belső piacon a kölcsönös elismerésből eredő dereguláció a büntetőügyek vonatkozásában a tagállam számára a hatalom monopóliumának aktív alkalmazására vonatkozó kötelezettséggé válik.⁵⁵

88. Ahhoz, hogy a kölcsönös elismerés büntetőügyekben működjön, nagy fokú kölcsönös bizalomra van szükség. Ez a bizalom a másik államnak az állam kényszerítő hatalma alá tartozó alanyokat megillető alapvető jogok védelmére vonatkozó kötelezettségvállalásához kapcsolódik.⁵⁶

89. Ez a kiindulópontja minden kölcsönös elismerési eszköznek, így az ENYH-irányelvnek is. Azonban még ha kölcsönös bizalomra szükség is van, azt nem lehet kikényszeríteni.⁵⁷ A jelenlegi kölcsönös bizalmi eszközök tehát a bizalmatlanság bizonyos fokát is tükrözik. Ez tükröződik a

⁴⁹ „[...] az egységes piac létrehozása során nagyon jól bevált koncepciókból kölcsönözve született meg a gondolat, hogy az igazságügyi együttműködésnek is hasznára válhat a kölcsönös elismerés koncepciója [...]”. A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek. A büntetőügyekben a jogerős határozatok kölcsönös elismerése. COM(2000) 495 végleges, Brüsszel, 2000. július 26., 2. o.

⁵⁰ 1979. február 20-i Rewe-Zentral ítélet (120/78, EU:C:1979:42).

⁵¹ Schmidt, S. K., Mutual Recognition as a New Mode of Governance, *Journal of European Public Policy*, 14(5). kötet, 2007, 667. o., 669. o.; Peers, S., Mutual Recognition and Criminal Law in the European Union: Has the Council Got It Wrong?, *Common Market Law Review*, 41(1). kötet, 2004, 5. o., 20. o.

⁵² A fenti 51. lábjegyzetben hivatkozott Schmidt, 672. o. Perišin, T., *Free Movement of Goods and Limits of Regulatory Autonomy in the EU and WTO*, T. M. C. Asser Press, 2008, 23. o.

⁵³ Nicolaïdis, K., Trusting the Poles? Constructing Europe through Mutual Recognition, *Journal of European Public Policy*, 14(5). kötet, 2007, 685. o., 685. o.

⁵⁴ A fenti 51. lábjegyzetben hivatkozott Peers, 24. o.

⁵⁵ A fenti 51. lábjegyzetben hivatkozott Peers, 25. o.

⁵⁶ Ezt a Bíróság is elismerte. Lásd például: 2014. december 18-i 2/13 (A Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása) vélemény (EU:C:2014:2454, 191. pont), amelyben a Bíróság kimondta, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve, „különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében, mindegyik államtól megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat”.

⁵⁷ Iglesias Sánchez, S. és González Pascual, M., Fundamental Rights at the Core of the EU AFSJ, in: Iglesias Sánchez, S., and González Pascual, M. (szerk.), *Fundamental Rights in the EU Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge University Press, 2021, 8–9. o. (azzal érvel, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos aggályok a kölcsönös bizalom fokozatos mérséklődését váltották ki, ami a Bíróság ítélkezési gyakorlatának fejlődésében és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség pozitív harmonizációjában látható).

bizonyos körülmények között az elismerés megtagadását lehetővé tevő szabályokban,⁵⁸ a büntetőeljárás egyes vetületeinek uniós szintű harmonizációjában⁵⁹ és az ezzel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat fejlődésében.⁶⁰

90. A jelen ügyben a felek az ENYH-irányelvre hivatkoztak, hogy megvitassák az említett kölcsönös elismerési rendszer különbségeit és hasonlóságait az Európai Ügyészségről szóló rendelethez képest. Röviden tehát megvizsgálom az ENYH-irányelvet.

91. Az ENYH-irányelvet az EUMSZ 82. cikk alapján fogadták el a határokon átnyúló nyomozások javítása érdekében, és a kölcsönös elismerésen alapul. Rendszerében valamely tagállam hatósága⁶¹ akkor bocsáthat ki európai nyomozási határozatot (ENYH), ha ez a belföldi büntetőeljárásban folytatott nyomozás lefolytatásához szükséges. Nem feltétel, hogy a bűncselekmény az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértse: csak az számít, hogy a nyomozási cselekményt a fő nyomozás helye szerinti tagállamon kívüli tagállamban kell végrehajtani, ideértve azt az esetet is, amikor egy bizonyíték már a végrehajtó tagállam illetékes hatóságainak birtokában van.⁶²

92. Egy tagállam hatósága két feltétel mellett bocsáthat ki európai nyomozási határozatot. Egyrészt az ENYH-nak a büntetőeljárás szempontjából szükségesnek és arányosnak kell lennie, figyelembe véve a gyanúsított vagy vádlott jogait; másrészt ha az ENYH-ban megjelölt cselekményt ugyanezen feltételek mellett egy hasonló belföldi ügyben is elrendelhetnék volna.⁶³

93. Az ENYH kibocsátásának érdemi indokait csak a kibocsátó államban benyújtott kereset útján lehet vitatni.⁶⁴ Ösztönösen tehát úgy tűnik, hogy az érdemi értékelések kizárólag a kibocsátó államra tartoznak, ami olyan megoldás, amely jelentősen leegyszerűsíti az ENYH alkalmazását, és vitathatatlanul nagy fokú kölcsönös bizalomról tanúskodik. Valóban ez a helyzet?

94. Először is, az ENYH-irányelv 14. cikkének (2) bekezdése valóban úgy rendelkezik, hogy az ENYH kibocsátásának indokait csak a kibocsátó államban benyújtott kereset útján lehet vitatni, „a végrehajtó államban az alapjogok garanciáinak sérelme nélkül”.⁶⁵ Ezt továbbfejleszti az ENYH-irányelv 11. cikke (1) bekezdésének f) pontja, amely szerint az ENYH megtagadható a

⁵⁸ Lásd például: a személyek eljárási jogainak megerősítése, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül [helyesen: az érintett személy távollétében] lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdítása tekintetében a 2002/584/IB, 2005/214/IB, 2006/783/IB, 2008/909/IB és 2008/947/IB kerethatározatok módosításáról szóló, 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározat (HL 2009. L 81., 24. o.) által módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanács kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 3., 4. és 4a. cikke.

⁵⁹ Lásd például: a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 142., 1. o.; helyesbítés: HL 2019. L 39., 28. o.) Lásd még; a büntetőeljárás során az ártatlanság véelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.).

⁶⁰ Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának egyéb módjait lehetővé tevő ítélkezési gyakorlat tekintetében lásd: 2016. április 5 i Aranyosi és Căldăraru ítélet (C 404/15 és C 659/15 PPU, EU:C:2016:198, 93. és 94. pont); 2019. október 15 i Dorobantu ítélet (C 128/18, EU:C:2019:857, 52. és 55. pont).

⁶¹ Az ENYH-irányelv 2. cikkének c) pontja szerint a kibocsátó hatóság lehet „az adott ügyben hatáskörrel rendelkező bíró, bíróság, nyomozási bíró vagy ügyész” vagy „bármely más, a kibocsátó állam által meghatározott” illetékes hatóság, ha az európai nyomozási határozatot a kibocsátó államban bíró, bíróság, nyomozási bíró vagy ügyész hitelesíti. Ez tágabb fogalom, mint az európai elfogatóparancs alkalmazásában a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalma, amely kizárja az ügyészt. Kifejezetten e különbségre vonatkozóan lásd: 2020. december 8-i Staatsanwaltschaft Wien (Hamisított átutalási megbízások) ítélet (C-584/19, EU:C:2020:1002, 74. és 75. pont).

⁶² Az ENYH-irányelv 1. cikkének (1) bekezdése.

⁶³ Az ENYH-irányelv 6. cikkének (1) bekezdése.

⁶⁴ 2021. december 16-i Spetsializirana prokuratura (Forgalmi és helymeghatározó adatok) ítélet (C-724/19, EU:C:2021:1020, 53. pont) (amelyben a Bíróság hangsúlyozta, hogy a végrehajtó hatóság nem vizsgálhatja felül, hogy az ENYH megfelel-e az irányelv szerinti kibocsátási feltételeknek, mivel ez ellenkező esetben alásná az említett irányelv alapjául szolgáló kölcsönös bizalom rendszerét).

⁶⁵ Lásd még az ENYH-irányelv (22) preambulumbekendését.

végrehajtó államban, ha „alapos okkal feltételezhető, hogy az ENYH-ban megjelölt nyomozási cselekmény végrehajtása összeegyeztethetetlen lenne a végrehajtó államnak az EUMSZ 6. cikk, valamint a Charta értelmében fennálló kötelezettségeivel”.⁶⁶ Az „alapos ok” fogalmának értelmezésétől függően úgy tűnik, hogy a fent említett rendelkezés lehetővé teszi a végrehajtó állam számára, hogy ellenőrizze az alapvető jogok tiszteletben tartását a kibocsátó államban. Emellett az ENYH-irányelv 10. cikkének (3) bekezdése értelmében a végrehajtó hatóság megváltoztathatja az ENYH által végrehajtani kért nyomozási cselekményt, ha ez a másik cselekmény kisebb beavatkozással járó eszközök révén ugyanazzal az eredménnyel jár.

95. A fenti rövid áttekintés alapján nehéz azt állítani, hogy az ENYH-irányelv a kölcsönös bizalom magas szintjét tartja fenn. A végrehajtó hatóságnak viszonylag tág mozgásteret marad arra, hogy kétségbe vonja az alapvető jogok védelmének szintjét vagy az arányosság elvének alkalmazását a kibocsátó államban.

96. Összehasonlítva például az európai elfogatóparancs rendszerével, amely a végrehajtásának kötelező és mérlegelhető megtagadása tekintetében korlátozott okokkal rendelkezik, az ENYH-irányelv nagyobb mozgásteret biztosít a végrehajtó hatóságnak. Összevetve, az európai elfogatóparancs rendszerére a kölcsönös elismerés némileg erősebb típusaként hivatkozhatunk. Egyik sem teljes, mivel továbbra is az egyedi határozatok elismerésére helyezik a hangsúlyt, és a végrehajtó tagállamban továbbra is fennáll az elutasítás lehetősége.⁶⁷

97. A kölcsönös elismerés tehát fokozat kérdése.

98. Ennek fényében elfogadható az az érv, hogy az Európai Ügyészségi rendszer a kölcsönös elismerésnél *több*, ha úgy értelmezzük, hogy az Európai Ügyészségi rendszer a kölcsönös elismerés egy másik, magasabb fokát hozza létre.

99. Az annál *több* azonban nem jelenthet valami *mást*. Más szóval, ez nem jelentheti azt, hogy az Európai Ügyészség rendszere nem támaszkodik a kölcsönös elismerés elvére, amely megköveteli a más tagállamok jogrendszere iránti bizalmat. Pontosan ez a rendszerbe épített elv teszi lehetővé más tagállamok szabályainak elfogadását, még akkor is, ha azok eltérőek. Az említett elv alkalmazásának lehetősége – a kölcsönös elismerés minden más eszközhöz hasonlóan – megköveteli az arra vonatkozó bizalmat, hogy valamennyi tagállam garantálja az alapvető jogok védelmét.

100. Összefoglalva, a kölcsönös elismerés a büntetőügyekben nem egységes fogalom, hanem a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség különböző mechanizmusaiban különböző mértékben érvényesül.

101. Ha elfogadjuk, hogy a kölcsönös elismerés büntetőügyekben különböző fokú, az Európai Ügyészségről szóló rendelet valóban az eddigi legfejlettebb jogszabály – de még ez sem jelenti a teljes kölcsönös elismerést.⁶⁸ Az Európai Ügyészség egységes szerv, és az átadott, határokon átnyúló intézkedéseket valóban nem kell *elismerni*, hanem csak végrehajtani. Harmonizáció

⁶⁶ Lásd még az ENYH-irányelv (19) preambulumbekendését.

⁶⁷ Azzal kapcsolatban, hogy az uniós jog szerinti kölcsönös elismerés korlátozott abban az értelemben, hogy a végrehajtó tagállamban nincs automatikus elfogadás, lásd: Möstl, M., Preconditions and Limits of Mutual Recognition, *Common Market Law Review*, 47(2). kötet, Kluwer Law International, 2010, 405. o., 412., 418., 420. o.

⁶⁸ Ugyanerre a következtetésre vonatkozóan lásd: a fenti 48. lábjegyzetben hivatkozott Mitsilegas és Giuffrida, 89. o.

hiányában azonban a gyanúsítottak és vádlottak alapvető jogait biztosítani kell olyan összefüggésben, amikor az Európai Ügyészség számos nemzeti anyagi és eljárási büntetőjogi szabályt kölcsönöz, például a határokon átnyúló nyomozások esetében.

b) Az alapvető jogokkal kapcsolatos garanciák az Európai Ügyészségről szóló rendeletben

102. Mivel az egyik tagállam szabályait kell alkalmazni a másik tagállamban végrehajtandó nyomozási cselekményekre vonatkozó bírói engedélyre, az alapjogi védelem csökkenése vagy akár annak hiányossági is felmerülhetnek.

103. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 5. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Európai Ügyészség „a tevékenységei végzése során biztosítja a Chartában rögzített jogok tiszteletben tartását”.⁶⁹ Lehetővé teszi az Európai Ügyészségről szóló rendelet e kötelezettség teljesítését a határokon átnyúló nyomozások esetében? Véleményem szerint igen.

104. Az Európai Ügyészségről szóló rendeletben található több olyan mechanizmusra is gondolok, amelyek e megállapítás mellett szólnak. Először is, az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyészek közötti együttműködési mechanizmus (az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (5) bekezdése);⁷⁰ másodsor, az Európai Ügyészségről szóló rendelet 41. cikke, amely az alapvető jogok védelmének hatályával foglalkozik; és harmadszor, az a követelmény, hogy minden tagállamnak biztosítani kell az Európai Ügyészség eljárási aktusainak bírósági felülvizsgálatát (az Európai Ügyészségről szóló rendelet 42. cikkének (1) bekezdése). Röviden mindegyikre külön–külön kitérek.

105. Először is, amint azt az Európai Ügyészség és a Bizottság is hangsúlyozta, az Európai Ügyészségről szóló rendelet nem tartalmazza az elismerés megtagadásának indokait. Az Európai Ügyészség rendszere inkább az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyészek közötti belső párbeszédre támaszkodik annak érdekében, hogy figyelembe vegye a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama jogának követelményeit, és kijavítsa a nyomozási cselekmény iránti kérelem esetleges hibáit. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (5) bekezdése értelmében a két delegált európai ügyész együttműködik a nyomozás hatékony lefolytatása érdekében az alapvető jogok védelmével összhangban.⁷¹ Ez a belső együttműködési rendszer az Európai Ügyészség rendszerében az alapvető jogok védelme biztosításának egyik fontos eleme.

106. Különösen a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tájékoztathatja a felügyelő európai ügyészt, és konzultálhat az eljáró delegált európai ügyésszel, ha az átadott intézkedéssel kapcsolatban problémák merülnek fel. Különösen érdekesek az Európai Ügyészségről szóló

⁶⁹ Ez a rendelkezés természetesen csak konkrétabb kifejezése annak a kötelezettségnek, hogy az Európai Unió valamennyi szerve köteles tiszteletben tartani a Chartát, amint azt a Charta 51. cikkének (1) bekezdése kifejezi.

⁷⁰ Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „Ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész megítélése szerint a) a megbízás hiányos vagy nyilvánvaló érdemi hibát tartalmaz; b) az intézkedés alapos és objektív ok miatt nem hajtható végre a megbízásban megszabott határidőn belül; c) egy kisebb beavatkozással járó alternatív intézkedéssel is elérhető lenne ugyanaz az eredmény, mint az átadott intézkedéssel; vagy d) az átadott intézkedés a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogában nem létezik, illetve nem lenne alkalmazható egy hasonló belföldi ügyben, a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tájékoztatja az ügyet felügyelő európai ügyészt és az ügy kétoldalú rendezése érdekében egyeztet az eljáró delegált európai ügyésszel.”

⁷¹ Lásd e tekintetben: a fenti 15. lábjegyzetben hivatkozott Herrnfeld, 293–295. o. Érdekes módon Allegrezza és Mosna a két delegált európai ügyész együttműködési mechanizmusát a határokon átnyúló nyomozások egyszerűsítése és felgyorsítása szempontjából tehernek tartja, különösen azért, mert a nyomozási cselekmény végrehajtásához nem kapcsolódik határidő. A fenti 43. lábjegyzetben hivatkozott Allegrezza és Mosna, 154–155. o.

rendelet 31. cikke (5) bekezdésének c) és d) pontja szerinti helyzetek: ha egy kisebb beavatkozással járó intézkedéssel is elérhető lenne ugyanaz az eredmény, és ha az átadott intézkedés nem létezik, illetve nem lenne alkalmazható egy hasonló belföldi ügyben.

107. Annak értékelése, hogy egy kisebb beavatkozással járó intézkedés ugyanolyan eredményt érne el, megfelel az ENYH-irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében foglaltaknak, amelyek értelmében a végrehajtó hatóság megváltoztathatja az ENYH-ban megjelölt intézkedést. Ami ennél is fontosabb, hogy ez azt jelenti, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyészt felkéri, hogy végezze el az átadott intézkedés arányosságát elemzését, ami további ellenőrzést biztosít.

108. Ugyanazon intézkedésnek egy hasonló belföldi ügyben való elérhetetlensége az ENYH-irányelv 10. cikke (1) bekezdésének b) pontjában is szereplő megfontolás, és az ENYH-irányelv 11. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján bizonyos esetekben a végrehajtás megtagadásának indokát jelenti. Abban az esetben, ha a két delegált európai ügyész hét napon belül nem tud megegyezésre jutni, az ügyet az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (7) bekezdése értelmében az állandó tanács elé utalják végső döntéshozatal céljából. Végső soron tehát az intézkedés a segítséget nyújtó delegált európai ügyész által felvetett aggályoktól függetlenül fennmaradhat. Az Európai Ügyészség érdeke azonban az, hogy a határokon átnyúló nyomozásokból származó bizonyítékok felhasználhatók legyenek az eljárás tárgyalási szakaszában.⁷² Ennélfogva nem valószínű, hogy az állandó tanács olyan intézkedést hagyna jóvá, amely a részt vevő jogrendszerek valamelyikében elfogadhatatlan.

109. Bár az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész közötti belső együttműködési rendszer bizonyos mértékig enyhítheti az alapvető jogok megsértésének veszélyét,⁷³ az Európai Ügyészség nem tekinthető hibátlannak.

110. E tekintetben az Európai Ügyészségről szóló rendelet további mechanizmusokat tartalmaz, amelyek lehetővé teszik az Európai Ügyészség cselekményeinek ellenőrzését a határokon átnyúló nyomozások során.

111. Először is, az Európai Ügyészségről szóló rendelet 41. cikke részletesebben meghatározza a gyanúsítottak és vádlottak konkrét jogait az Európai Ügyészség eljárásaiban. E cikk hivatkozik a Chartában foglalt védelemre (az (1) bekezdés); a tagállami büntetőeljárások egyes vetületeit harmonizáló különböző uniós mechanizmusok által biztosított védelemre (a (2) bekezdés);⁷⁴ valamint az alkalmazandó nemzeti jog által biztosított valamennyi eljárási jogra (a (3) bekezdés).⁷⁵

112. Másodsor, az Európai Ügyészségről szóló rendelet 42. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a nyomozási cselekmények bírósági felülvizsgálata mindig lehetséges. Ha tehát nem volt előzetes bírósági vizsgálat, vagy a két jogrendszer együttes alkalmazása (az egyik az intézkedés

⁷² A bizonyítékok elfogadhatóságával kapcsolatban az Európai Ügyészségről szóló rendelet 37. cikkének (1) bekezdése csak azt írja elő, hogy a bizonyítékok elfogadása a nemzeti bíróság előtt nem tagadható meg csupán azon az alapon, hogy az adott bizonyítékot egy másik tagállamban vagy egy másik tagállam jogával összhangban gyűjtötték.

⁷³ Allegrezza és Mosna arra a következtetésre jut, hogy a két delegált európai ügyész közötti együttműködési eljárás valójában azt jelenti, hogy mindkét érintett tagállam jogszabályait tiszteletben tartják. A fenti 43. lábjegyzetben hivatkozott Allegrezza és Mosna, 153. o.

⁷⁴ Idetartozik a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog, a tájékoztatáshoz és az ügy anyagaiba való betekintéshez való jog, az ügyvédi segítség igénybevételéhez, valamint őrizetbe vétel esetén harmadik személyek tájékoztatásához és a velük történő kommunikációhoz való jog, a hallgatáshoz és az ártatlanság védelméhez való jog, valamint a költségmentességhez való jog.

⁷⁵ Kifejezetten ideértve a bizonyíték benyújtásához való jogot, a szakértők kijelölésének vagy szakértői vizsgálatnak és a tanúk meghallgatásának a kérelmezéséhez való jogot, valamint az annak kérelmezéséhez való jogot, hogy az Európai Ügyészség biztosítsa ezen intézkedések végrehajtását a védelem számára.

indokolásához, a másik a végrehajtásához) az alapvető jogok védelme tekintetében valamilyen mulasztáshoz vezetett, az intézkedés utólagos bírósági felülvizsgálata az esetleges jogsértés korrekciójára szolgál.⁷⁶

113. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet nagymértékben garantálja az alapvető jogok védelmét. Igaz, hogy bizonyos helyzetekben és egyes tagállamok szempontjából ez az egyéni jogok korábbi védelmi szintjének csökkenéséhez vezethet. Mindazonáltal e jogok legalább a Charta és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (kihirdette: 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJE) szintjén védelemben részesülnek. A harmonizáció ugyanis elkerülhetetlenül az alapvető jogok védelmének gyengüléséhez vezet a magasabb védelmi szinttel rendelkező tagállamokban,⁷⁷ kivéve, ha a legmagasabb szintet fogadják el közös szabályként.

114. Ez azonban a közös jövő építésének ára.

115. Összefoglalva, ami a határokon átnyúló nyomozásokat illeti, az Európai Ügyészségről szóló rendelet a kölcsönös elismerés magasán fejlett rendszerét hozza létre. Még ha nem is rendelkezik annak lehetőségéről, hogy megtagadják az eljáró delegált európai ügyész azon határozatát, amely szerint nyomozási cselekményt kell végrehajtani a fő nyomozás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban, különféle biztosítékokat tartalmaz, amelyek garantálják az alapvető jogok védelmét. Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikke (3) bekezdésének olyan értelmezése, hogy az megosztja a határokon átnyúló nyomozási cselekmény vizsgálatára vonatkozó hatáskört az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogrendjei között, tehát nem veszélyezteti az alapvető jogok védelmét. A fentiek alapján azt javasolhatom, hogy a Bíróság fogadja el az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. és 32. cikkének a jelen indítvány 73. pontjában javasolt értelmezését.

III. Végkövetkeztetés

116. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

1) Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 31. cikkének (3) bekezdését és 32. cikkét

úgy kell értelmezni, hogy a határokon átnyúló nyomozások esetében a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában végrehajtandó intézkedést jóváhagyó bíróság csak a nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos szempontokat értékelheti.

2) Az Európai Ügyészségről szóló rendelet 31. cikkének (3) bekezdését és 32. cikkét

⁷⁶ Lásd analógia útján: Richard de la Tour főtanácsnok MM ügyre vonatkozó indítványa (C-414/20 PPU, EU:C:2020:1009, 133. pont) (amelyben kifejtette, hogy a hatékony bírói jogvédelem megköveteli, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit az átadást követő büntetőeljárás szakaszában felül kell vizsgálni, ha a korábbi szakaszban nem biztosított a jogorvoslat).

⁷⁷ Világos példája ennek az érintett személy távollétében lefolytatott tárgyalásra vonatkozó előírások harmonizációja. Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4a. cikkében választott megoldás eltért a spanyol védelmi szinttől, amint az a Melloni ügyben is nyilvánvalóvá vált. Mint ismeretes, a Bíróság azonban arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben uniós harmonizációra kerül sor, a szigorúbb nemzeti előírások nem állhatnak a kölcsönös bizalom rendszere hatékonyságának útjában. 2013. február 26-i Melloni ítélet (C-399/11, EU:C:2013:107, 62–64. pont).

úgy kell értelmezni, hogy a határokon átnyúló nyomozások esetében a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama bíróságának el kell fogadnia az eljáró delegált európai ügyész azon értékelését, hogy az intézkedés indokolt, függetlenül attól, hogy ez utóbbit az eljáró delegált európai ügyész tagállama bíróságának előzetes bírói engedélye jóváhagyta-e vagy sem.